

БЕКИТЕМ
Э. Ибраев атындагы
жалпы орто билим берүүчү №4
мектебинин директору
 Керимбаева А.А.

№7

Нарын шаарындагы Э.Ибраев атындагы жалпы орто билим берүүчү №4 мектеби 2022-2023-окуу жылындагы Техникалык коопсуздук эрежелерин сактоо боюнча инструктаждан өтүү журналы.

Электрик оператор үчүн

(техникалык коопсуздуктарды окууну уюштуруу жана нускамалар боюнча «Эмгекти коргоо жана уюмдун жумушчуларын окутуу ошондой эле эмгекти коргоо талаптары боюнча билимдерин текшерүү тартиби жөнүндө жобонун» Негизине таянат Анын жалпы жобосу КР Өкмөтүнүн 2004-ж .5.04 №225 Токтому менен бекитилген.

Колдонулган материалдар жана нускамалар:

Билим жана илим кызматкерлер кесиптик кошуунунун Нарын райондук комитети.
Мектептин техникалык коопсуздук эрежелери боюнча нускама. Нарын шаары 2016-ж

Инструктаж өткөн жооптуу адам: _____

«Бекитилген»
2021-ж
Мектеп директору:
А.А. Керимбаева

№7

Нарын шаарындагы Э.Ибраев атындагы жалпы орто билим берүүчү №4 мектеби 2021-2022-окуу жылындагы Техникалык коопсуздук эрежелерин сактоо боюнча инструктаждан өтүү журналы.

Электрик оператор үчүн

(техникалык коопсуздуктарды окууну уюштуруу жана нускамалар боюнча «Эмгекти коргоо жана уюмдун жумушчуларын окутуу ошондой эле эмгекти коргоо талаптары боюнча билимдерин текшерүү тартиби жөнүндө жобонун» Негизинде талнап Анын жалпы жобосу КР Окмөтүпүз 2004-ж. 5.04 №225 Токтому менен бекитилген.

Колдонулган материалдар жана нускамалар:

Билим жана илим кызматкериер кесиптик кошуунунун Нарын районундук комитети.
Мектептин техникалык коопсуздук эрежелери боюнча нускама. Нарын шаары 2016-ж

Инструктаж өткөн жосуну адим: М. Токтосунов

Нарын шаары Э.Ибраев атындагы жалпы орто билим берүүчү
№4 мектеби. 2021-2022-окуу жылы .
Техникалык- коопсуздук эрежелерин сактоого карага инструктордан өтүү
боюнча elektrik оператор үчүн
Көрсөтмөлөр жана талаптан:

1. Эмгекти көргөө боюнча elektrik операторго көндүрүлгөн жалпы талаптар:
 - 1.1 Elektrik болуп 18 жаштан жогору, кесиптик даярдыгы бар жаран боло алат;
 - Elektrik алгач инструктордан өтөт;
 - Медициналык өрөөлөн өтөт;
 - Коопсуздуктун методдору, электроустановкалар боюнча билим деңгээли текшерилет;
 - Иш ордунда биринчи инструктордан өтөт;
 - Elektrik чыңалуусу 1000 В ашык болсо ремонтту ремонт-тармактар кызматкерлери менен иш жүргүзөт. 1000 В көчөмүн elektrik иштесе болот;
 - 1.2 Elektrиктин милдети;
 - 1.3 Эмгекти көргөө, коопсуздук эрежелерин талапка ылайык аткарууга, өрт коопсуздук эрежелерин сактоо, ички тартип эрежелерин сактоого;
 - 1.4 Жекене жана коллективдуу каражаттарды туура пайдалануу;
 - 1.5 Мөөнөтү өткөн коргоо каражаттарын пайдаланууга болбойт.
 - 1.6 Жабдууларды инструктордын негизинде гана пайдалануу;
 - 1.7 Өрт учурунда биринчи медицинага чейинки жардамды көрсөтөт, эвакуация үчүн башка жана кошумча этикеттерди туура пайдаланууга милдеттүү;
 - 1.8 Жаракат алгандарды колдо которуп алып чыгуунун эрежесин билүү;
 - 1.9 Тез жардам, өрт өчүрүү кызматынын телефон номерлерин билүүгө (101,103)
 - 1.10 Берилген тапшырманы так аткарууга;
 - 1.11 Жумуш ордун таза жана ирээтүү кармаого;
 - 1.12 Оорун же травма алып калса завхозго же мектеп директоруна билдирүү керек;
 - 1.13 Кыркык болгон учурда шабырлашууга жок кызматкерлерин чакыруу;
 - 1.14 Өрт чыкканын же күйүү жатканын байкаса
 - Тез арада өрт өчүрүү кызматына телефон чалуу, завхозго, директорго билдирүү
 - Өрт өчүрүүчү куралдарды топтоо;
 - Өрт өчүрүүчү куралдар менен өрт өчүрүүгө киришүү;
 - 1.15 Elektrik иш ордунда турганда төмөнкүлөргө милдеттүү:
 - Термелүүчү тасмалорго алтурбоо;
 - Ташкыч менен чурап чыкпоо жана түптөө;
 - Elektrik провод, кабелдерге ичк тийгизбөө;
 - Электросварканы кез айнекиси кармоого;
 - 1.16 Elektrik тогунда «Адам иштеген жерге» деген белги турса токту кошууга болбойт.
Тыюу салынган белгилер ар бир жаран билип сакталып керек;
 - 1.17 Аймактык территорияларда төмөнкү эрежени сактоо керек:
 - Өтүүчү жолдор, траувар менен басуу;
 - Имараттан чыгууда транспорттун кыймылын байкоо;

**Нарын шаары Э.Ибраев атындагы жалпы орто билим берүүчү
№4 мектеби. 2021-2022-окуу жылы .
Техникалык- коопсуздук эрежелерин сактоого карата инструктаждан өтүү
боюнча электрик оператор үчүн
Көрсөтмөлөр жана талаптап:**

1. Эмгекти коргоо боюнча электрик операторго коюлуучу жалпы талаптар:

- 1.1 Электрик болуп 18 жаштан жогору, кесиптик даярдыгы бар жаран боло алат;
 - Электрик алгач инструктаждан өтөт;
 - Медициналык кароодон өтөт;
 - Коопсуздуктун методдору, электроустановкалар боюнча билим денгээли текшерилет;
 - Иш ордунан биринчи инструктаждан өтөт;
 - Электр чыңалуусу 1000 В ашык болсо ремонтту ремонт-тармактар кызматкерлери менен иш жүргүзөт. 1000 В ко чейин электрик иштесе болот;
- 1.2 Электриктин милдети;
- 1.3 Эмгекти коргоо, коопсуздук эрежелерин талапка ылайык аткарууга, өрт коопсуздук эрежелерин сактоо, ички тартип эрежелерин сактоого;
- 1.4 Жекече жана коллективдуу каражаттарды туура пайдалануу;
- 1.5 Мөөнөтү өткөн коргоо каражаттарын пайдаланууга болбойт;
- 1.6 Жабдууларды инструкциянын негизинде гана пайдалануу;
- 1.7 Өрт учурунда биринчи медицинага чейинки жардамды көрсөтөт, эвакуация үчүн башка жана кошумча эшиктерди туура пайдаланууга милдеттүү;
- 1.8 Жаракат алгандарды колго которуп алып чыгуунун эрежесин билүү;
- 1.9 Тез жардам, өрт өчүрүү кызматынын телефон номерлерин билүүгө (101,103)
- 1.10 Берилген тапшырманы так аткарууга;
- 1.11 Жумуш ордун таза жана ирээттүү кармоого;
- 1.12 Ооруп же травма алып калса завхозго же мектеп директоруна билдируу керек;
- 1.13 Кырсык болгон учурда жабырлануучуга мед кызматкерлерин чакыруу;
- 1.14 Өрт чыкканын же күйүп жатканын байкаса
 - Тез арада өрт өчүрүү кызматына телефон чалуу, завхозго, директорго билдирүү
 - Өрт өчүрүүчү куралдарды топтоо;
 - Өрт өчүрүүчү куралдар менен өрт өчүрүүгө киришүү;
- 1.15 Электрик иш ордунда турганда төмөнкүлөргө милдеттүү:
 - Термелүүчү тосмолорго олтурбоо;
 - Тепкич менен чуркап чыкпоо жана түшпөө;
 - Электр провод, кабелдерге кол тийгизбөө;
 - Электросварканы көз айнексиз кармоо;
- 1.16 Электр тогунда «Адам иштеп жатат» деген белги турса токту кошууга болбойт. Тыюу салынган белгини ар бир жаран билип сакташы керек;
- 1.17 Аймактык территорияларда төмөнкө эрежени сактоо керек:
 - Өтүүчү жолдор, тратуар менен басуу;
 - Имараттан чыгууда транспорттун кыймылын байкоо;
- 1.18 Атайын жабдылган жерде тамактануу;
- 1.19 Спирт ичимдиктерин ичүүгө, наркотикалык заттарды пайдаланууга болбойт;
- 1.20 Өтө коркунучтуу факторлор болуп төмөнкүлөр эсептелинет;
 - Электр чыңалуусу бар сеть;
 - Жабдуулардагы электр чыңалуусу;
 - Тосулбаган учтуу инструменттердин кыры;
 - Иштетилип жаткан материалдын сыныктары;
 - Жогорулатылган физикалык жүк;
 - Айлана –чөйрөдөгү абанын температурасынын көтөрүлүшү же төмөндөшү;
 - Электриктин бийиктиктен жыгылышы;

- Нерселердин бийиктиктен түшүшү;
- Ызы-чуунун бийик көтөрүлүшү;

2. Жумуш башталганга чейин электрикке коопсуздукту сактоо үчүн коюлуучу талаптар:

- 2.1 Атайын кийимдерди кийүү, жекече коркунучтуу каражаттарды текшерүү;
- 2.2 Электрошиттердин ачкычтарын, башкаруу пульту, оперативдик документтерди текшерүү;
- 2.3 Жеке жана коллективдуу иштетүүчү каражаттардын тууралыгын текшерүү;
- 2.4 Инструменттерди атайын сумкага, яшикке салып көтөрүү керек, чөнтөккө салбоо керек;
- 2.5 Иштеп жаткан мезгилде толук электр тогун өчүрүп иштөө керек;
- 2.6 Жогорку өтө коркунучтуу жумушту аткарууда толук максаттуу инструктаждан өтүү керек;
- 2.7 Иштеп жаткан зонага башка адамды киргизбөө керек. Айланадагы буюмдардан тазалап, иштөөчү орунду атайын белгилер менен тосуп коюу керек;
- 2.8 Жумуш мезгилинде бузук инструменттерди пайдаланбоо, жекече жана коллективдүү иштөөдө жумуштун башталышында, жумуш үстүндөгү кемчиликтерди жетекчиликке билдирүү зарыл, бузулган инструменттер менен иштөөгө тыюу салынат. Жумушту мөөнөтү өтпөгөн бузук эмес инструменттер менен иштөө керек;
- 2.9 Бир нече адамдар чогуу иштесе бир адам башчысы болуп дайындалат, ал коопсуздукту сактоого байкоо жүргүзүп турат;

3. Жумуш мезгилинде эмгекти коргоо жана коопсуздукту сактоо боюнча электриктерге коюлуучу талаптар;

- 3.1 Ар кандай коопсуздукту байкаган учурда, башка адамдарга коркунуч жөнүндө эскертүү керек;
- 3.2 Иштеп жаткан жерге тиешеси жок адамдарды киргизбөө, алаксыбоо керек;
- 3.3 Электр жабдыктардын бир нечеси бузулса ирээти менен жетекчинин көрсөтмөсү менен ремонттоо;
- 3.4 Электр жабдыктарды ремонттоодо токту 2ден кем эмес жерден өчүрүү керек «**Адам иштеп жатат, куйгузбо!**» деген плакатты илип коюу керек;
- 3.5 Электр жабдыктарды ремонттоо атайын текчелерде, столдо ж.б жерлерде ремонттолушу керек;
- 3.6 Атайын гайка, болттору менен иштоо керек, ар кандай трубаларды пайдаланбоо зарыл;
- 3.7 Деталдарды бурап, киргизип-чыгарууда атайын куралдарын пайдаланып, коопсуздукту сактоо;
- 3.8 Деталдарды иштетүүдө тиске бекем бекитип чеканка ж.б иштерди иштетүүдө көз айнек, маскаларды пайдалануу керек;
- 3.9 Сварка иштетүүдө коргоочу көз айнекти пайдаланып, вентиляция иштеп турушу зарыл;
- 3.10 Ремонттолгон электр жабдыктарды сыноодо бекем бекитип, кыймылдоочу бөлүктөрдү атайын тосмолор менен жабылуусу керек;
- 3.11 Бузулгандыгы тууралуу заявка журналга катталышы керек;
 - Арыздын түшкөн күнү;
 - Арыз берген адамдын ата-жөнү, кызматы;
 - Бузулган прибордун орду;
 - Техникалык приборлордун орду;
 - Бузулган жер оңолгондо гана ток булагын кошуу керек;
- 3.12 Электрик дайыма электр жабдыктарынын оң абалда экенин текшерип туруусу зарыл;
- 3.13 Башкаруу пульту, шкаф ишенимдүү бек болушу керек. Кароонун жыйынтыгы журналга жазылат.

- 3.14 Электр жабдууларын ремонттоодо коргоочу инструменттер, атайын кол каптар менен иштөө. Чыңалуунун алдында иштөөгө 2 адам иштөөсү керек, иштөөчү буюмдар атайын сумкага салынат;
- 3.15 Убактылуу өчүрүлгөн жабдыктарды токко кошууда, иштеп жаткан адамга токко кошо тургандыгын эскертип, жакшылап текшерип туруп кошуу;
- 3.16 Электрик жумушчу ордун таза, ирээттүү кармап, жараксыз буюмдарды жыйбоо зарыл;
- 3.17 Эрип кетүүчү предохранителди алмаштырууда
 - Чыңалууну өчүрүү
 - Коргоочу көз айнек, резина колкап кийип, ток өткөрбөөчү килемге туруу керек;
 - Предохранителди алганда атайын жабдыктар менен алуу керек;
- 3.18 Тез эрип кетүүчү нерселерди астына коюп иштөөгө болбойт;
- 3.19 Жарык берүүчү лампаларды ремонттоодо электр тогу менен камсыз болуш керек. Лампочкаларды алмаштырууда атайын коргоочу көз айнек пайдалануу зарыл;
- 3.20 Иштөөчү электр жабдыктары энергетиктердин уруксааты менен кошулушу керек;
- 3.21 Энергетик жок болсо, электрик өзү жетекчиликке алат, 1000 В ко чейинки ремонт иштерин жүргүзө алат;
- 3.22 Электр жабдууларын кошуу же өчүрүү жазуу жүзүндө жооптуу адамдын арызынын негизинде журналга түшүрүлүп турушу керек;
- 3.23 Этил спирти менен иштөөдө анын уу экендигин эске алуу керек;
- 3.24 Этил спиртин күйбөй турган идишке оозун бекем бекитип сакташы керек;
- 3.25 Жумушчу орунду бензин менен тазалоодо, бензиндин жарылуучу касиетин жана уулуу экендигин эстен чыгарбоо керек;
- 3.26 Жумушчу орунда вентиляциялык тазалоо иштеринде 0,5 ден ашык бензин колдонбоо керек;
- 3.27 Жумуш бүткөндөн кийин;
 - Калган бензинди металл идишке герметик пробка менен бекитүү керек;
 - Инструменттерди кургак чүпөрөк менен кургатуу;
 - Колу-бетти самындап жууш керек

4. Жумуш убагы бүткөндөн кийин электрикке коюлуучу талаптар:

- 4.1 Электр жабдууларын, электр инструменттерин токтон ажыратуу;
- 4.2 Иштеген куралдарын жыйноо, өз ордуна жыйнаштыруу;
- 4.3 Өз иш ордун тазалоо, инструменттерди атайын шкапка коюу, калган таштандыларды контейнерлерге алып баруу;
- 4.4 Атайын кийимдерди тазалап коюу;
- 4.5 Жумушчу күнүндө болгон бардык эскертүүлөрдү завхозго же мектеп директоруна билдирүү;
- 5. Авариялык мезгилде электрикке коюлуучу коопсуздукту сактоо боюнча талаптар:
 - 5.1 Авариялык учурда эскертүүчү жана коркунучтан четтетүүчү иштерди жүргүзүү;
 - 5.2 Электрик кокусунан өчүрүлгө токту билиш керек. Ток эскертүүсүз кошулса, токтон кырсыкка учураган адамга биринчи жардам берүү керек, андан кийин медициналык кызматкерди чакыруу керек;
 - 5.3 Өрт чыгып кетсе өрт өчүрүү кызматына 101, завхозго, мектеп директоруна билдирүү керек;
 - 5.4 Авариялык учурда бардык техникалык иш чараларды жүргүзүп, коркунучту жок кылуу

№	Инструктаждан өткөн мугалимдин А.А.А.	Туулган жылы, айы	Инстр-н өткөн күнү, айы, жылы	Инстр-дан өткөн мугалимдин колу	Инструк-н өткөргөн адамдын А.А.А. кызматы

--	--	--	--	--	--